

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ivlii Cæsaris|| Scaligeri|| Epistolæ|| &|| Orationes||

Scaliger, Julius Caesar

Lugduni Batavorum, 1600

Ivliivs Cæsar Scaliger Brianto Valleæ Senatori Burdigalensi. S. XXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70455)

119
IVLLVS CÆSAR SCALIGER

BRIANTO VALLEÆ SENATORI

Burdigalensi. S. XXVII.

VITINAM DI IMMORTALES aut hanc
mibi Fortunam dedissent, vt (quemad-
modum confueueram) pro amicorum po-
tius re, quã pro dignitate mea ad te scribe-
rem: aut eandem nunc dent mentem tibi,
ad depellendas a me iniurias, quæ a perdi-
tissimo parricida factum itus, quam toties
maximis in periculis amicis meis saluti esse
voluisti. Quamquam sane confido fore, vt
quibus officiis, seu potius pietate præter cæ-
teros te colere institui, eius aliquando præ-
mium apud incredibilem humanitatem
tuam positum sperare possim. Quod si quo
fato eueniat mihi, vt hanc hominis mei
iacturam tuo præsidio fretus deprecari ne-
queam, tantum mihi intelligam alio exsu-
landum, si cuius auctoritas propter sum-
mam rei literariæ scientiam vniuerso Se-
natui moderatur, ea vni mihi literatorum
exitio sit. Id quod qua ratione, quibusque
consiliis confici possit, vt intelligas, quam
breuissime potero planum faciam. Fuit hac
in vrbe inter famulos rei medicamentariæ
vnus illis sordibus dignus, siue natalia re-

H 4

spicias

spicias (lignario enim fabro patre natus est)
 siue animi impotentiam, quam diu dissimu-
 latam secunda Fortuna tandem extulit. Is
 quum me præter cæteros omnibus officiis
 humanitatis etiam cum vilissimo quoq. ce-
 tantē animaduertisset, insinuare sese in ami-
 citiam meam, conciliare amicos, colere me,
 nihil omittere quod puræ integræque fidei
 specimen dare posset. Ego sperans, si quid
 mea opera boni euenire posset illi, futurum
 ut probi viri iacerem fundamenta, non prius
 destiti quam e famulatio exemptum præfe-
 cerim alteri officinæ. Cum bono viro ciue
 quodam egi, ut filiam cū dote desponderet.
 pestilentibus præteritorum annorum tem-
 pestatibus, eius res ita cōparauit, ut magnum
 pecuniæ numerum lucrifecerit. sed profecto
 omnibus cōsiliis Fortuna dominatur. quem
 ego miser anguem medio e gelu sublatum
 igne meo fotum alui, ut mihi tantorum be-
 neficiorum talē gratiā referret. Itaq. quum
 cæterorum eius ordinis popularium suo-
 rum patrimonia spe deuorasset, eoque re-
 spiceret potius, quantum aliis bonorum su-
 peresset, quam quantum sibi de nihilo ac-
 cessisset, neque me percellere posset, ut eis
 quidquam detraherem, malefici loco ad-
 uersum se id factum existimauit, quod ego
 illis

illis non malefecissem. Hinc simulates primum, mox detrahere clam, tandem vero (si Dis placet) Censuram meorum iudiciorum agere, suum interponere. Quam amentissimam insaniam atque impietatem si nunc per vos ei posthac alere licuerit, quid spei tandem futurum sit bonis omnibus, quorum neque fortunarum, neque sanguinis, neque dignitatis interitu, scelertus iste poterit exsaturari? Nā vnde ille hauserit, quod conferre posset ad exercendum in me ius præceptoris, qui neque quidquam linguarum scit, neque rei medicæ vllam literam aliam notam habet, nisi si quid de me habuit scelestus. Ergo quum non solum neglectis præceptionibus meis, sed iam mihi leges dicturus multa nefanda flagitia fecerit in officina sua, neque aut ille animadversionem meam ferre, aut ego tantum dedecoris atque periculi pati possem, detuli rem integram ad Consules, eorum iussu simul & Præsidis Prouinciæ decreto constitutum est, vt omnes officinæ explorarentur, daretur id negotii Medicis huius ciuitatis, viderent, cauerent, ne quid ab istis veneficis Resp. detrimenti caperet. ille, qui sibi omnes non solum aut Medicos, aut ciues inimicos, sed etiam affines infes-

stos fecisset, negat se suis rebus saluis facere posse, ut patiatur nos agere censuram. Praeses, quum eam rem nemo tum animaduertet, addit edicto, intra certos dies euocandos duos nominatum Medicos, quorum opera id fiat. Id si praescripto non curetur tempore, totum a ciuitate Regi centum libellae malegestae Reip. nomine penderentur. Interea bellorum tumultus quorundamque fuerint, tute scis. habiti omnibus locis delectus, legionum comitatibus transituque vastata omnia, exhausta vectigalibus ciuitates: iam supportandi alii comitatus in praesidia Cantabrorum, quique ingentes adeo, vix ut in annua demensa satis reliqui fiat nobis. Postremo, u. duo Medici, quos nominassent, neque gratis operam suam ponere volunt. (scis enim genus nostrum quam auri appetens sit) neque paucis diebus expediri potest negotium. est enim ingens opus in singulis, quorum natura solus nostra constat. Quatuor sunt officinae, multis instructa tum feris, tum nugis, multa supposita, multa falsa, multa per arrogantiā, multa per inscitiam deprauata, vetula, cariota, obsoleta. Quare factum est, ut & inopia arari, & tumultus magnitudine, neque exhaustum sit Senatusconsultum, neque

neque ea ratione exhauriri possit. Id iste sicarius animaduertens, crectus in spem potius potiundæ pecuniæ, quæ poenæ nomine constituebatur, si quod iuebatur non esset curatum, quam vt expeteret, quod tanto opere antea effugerat, redintegrato iudicio agit aduersus Consules. acciti Regii Procuratores accipiunt excusationem. decernitur, vt aut Medicos vrbanos pro Censoribus accipiat, aut si quos malit, suo aere conductos habeat. Appellat Senatum vestrum, it ad vos. Quid ego te nunc rogem, illustrissime Senator, habeas commédaturam causam publicam, existimationem honorum, meam dignitatem? An querar, licere parricidæ illi aduersus me præceptorem suum eadem vti impietate, quam contra parentem suum atate atque inedia affectum exercuit? Nam quum Tolosæ sceleratus iste negotiandi causa ageret satis laute (vt apud mercatores fit, qui vanis ostentationibus ex opinione rem suam metiendam vulgo constituunt.) pater, qui buccellis ostiatim mendicaret, conspecto filio, ingenti gaudio perfusus, illico aliquid rogauit, vnde dieculæ illius saltem victum pararet: quem ille (o Dii immortales) non solum præ se contempsit, verum etiam reiecit. O Dii, inquam, immortales,

124 IVL. CÆS. SCAL. EPIST. XXV
les, si ei qui parentem contempserit, mortem
pro supplicio vos esse voluistis, quid ei qui
patrem esse suum pernegarit? quid, qui per-
stanti, atque per sanctissimum parentis no-
men misere obtestanti etiam interminatus
est? Hunc vos parricidam insultare urbi,
quæ eum recepit, ut patrem abiceret, eum
aluit, ut patrem necaret fame, eum serua-
uit, ut præceptoris atque patroni sui, viri pro
atque nobilis dignitatem iugularet? nunc
vos patiemini illudere Diis immortalibus
parricidam? Quis enim Deos esse credat,
qui, quod illi ius parentum sanctum esse
nobis voluere, non spreuit solum, sed etiam
perdidit? Per ego te, sanctissime vir, non
iam amicitia, quæ maxima sunt, non lite-
rarum quæ sanctissima, sed per pietatis quæ
immortalia atque sempiterna esse iura de-
bent, obsecro obtestorque, ut, si quis locus
precibus meis ullus unquam apud te futu-
tus est, si quis huius urbis auctoritati, si quis
omnium qui hic sunt bonorum dignitati,
nunc eum locum ut non tam rogemus ut
tu serues, quam ut tute pollicearis ac præ-
stes nobis per te ipsum seruatum iri.

IULIUS